

ARBETARMAKT

Svensk sektion av FRKI – Förbundet för en Revolutionär Kommunistisk International

Arbetarmakts nyhetsbrev nummer 136 (01/03) - 030117

arbetarmakt.com

Innehåll

- Brasilien: Lula svär lojalitet med marknadens disciplin
- Manifest för världsrevolution - ett förslag till program framlagt av FRKI
- Svar från Björkman om Salem
- Replik från Arbetarmakt
- Trotskistisk veteran död
- Ungdomscirkel i Lund om kvinnokamp

Brasilien: Lula svär lojalitet med marknadens disciplin

Lula svors in som Brasiliens president den 1 januari i en atmosfär av karneval när mer än 100 000 människor gick ut på gatorna i huvudstaden Brasília. Förväntningarna är stora bland de tiotals miljoner arbetare som röstade för Lula i oktober. De vill att han ska använda sin seger för att radikalt förbättra deras liv.

Hans mandat är överväldigande. Han vann 61 procent av de giltiga rösterna i andra omgången med 80 procents valdeltagande. Arbetarklassen i de stora städerna röstade på Lula i en utsträckning som inte förekommit under hans två senaste försök att bli vald.

I Bahía, där landets största petrokemiska industrier ligger, fick Lula 66 procent av rösterna i första omgången. Städerna som omger Sao Paulo – där PT föddes och där partiet brukade förlora vartenda borgmästarval – stödde också Lula i stort antal.

Det finns ingen anledning att betvivla omfattningen av de problem som väntar på Lula. Brasilien är ett av de mest ojämlika samhällena i världen. De fattigaste 20 procenten av befolkningen äger 2 procent av dess rikedomar medan de rikaste 20 procenten snor åt sig två tredjedelar av nationalinkomsten. En procent av landets befolkning äger femtio procent av landets brukbara jord. Omkring 44 miljoner människor, en fjärdedel av landets befolkning, lever under fattigdomsstrecket. Den officiella arbetslösheten ligger på 7,5 procent och är så hög som 9,3 procent i delstaten Sao Paulo; den informella arbetslösheten och undersysselsättningen är också omfattande.

Inflationen – som man trodde hade kuvats av nyliberal politik av typen Plano Real, som band den brasilianska valutan till USA-dollar – har åter rest sitt huvud. I oktober nådde inflationen i Brasilien sin högsta punkt sedan 1994. Priserna steg med 14,8 procent bara under förra året, inklusive priserna på livsmedel och basvaror som bensin, bränsle för matlagning och elektricitet. Trots den hårda lotten för miljoner av hans anhängare, är Lulas förmåga och vilja att genomföra grundläggande förändringar minimal. Politiskt är det länge sedan som Lula förpliktade PT till en allians med konservativa partier och omfamnade deras prioriteringar. Hans kandidat till vicepresident var José Alencar, en textilmagnat. Den av PT ledda alliansen hölls enbart samman av ”motstånd” mot de värsta överdrifterna i den förra presidenten Cardosos nyliberala politik – politiken för ”frihandel” under de senaste åtta åren har också skadat en del av de brasilianska

kapitalisterna.

Lula har böjt sig inför affärsintressena genom att utse internationella bankirer och centralgestalter inom affärsvärlden till nyckelposter. De finansiella marknaderna tillkännagav sitt godkännande av Lulas val av Henrique Meirelles – som råkar vara medlem i PSDB (den förre presidenten Cardosos parti) och förre chefen för globala bankaffärer vid FleetBoston – till att ta hand om Brasiliens centralbank.

Hans utnämningar till de viktiga posterna som ekonomi- och finansminister bekräftar att Lula är besluten att behålla åtstramningen i statsfinanserna och han har svurit att hedra alla ekonomiska åtaganden som den föregående regeringen godkänt.

Brasiliens valuta förlorade 38 procent av sitt värde gentemot dollarn förra året på grund av att de finansiella institutionerna misstrodde Lulas löfte att betala räntorna på landets offentliga skuld på mer än 250 miljarder USA-dollar, vilket motsvarar 60 procent av Brasiliens BNP.

En analytiker har uttryckt det så här: ”problemet med den internationella skulden kommer att hålla regeringen på gränsen till bankrutt under hela dess första mandatperiod.” För att lugna de finansiella marknaderna har Lula för avsikt att ha ett överskott i budgeten (innan räntebetalningarna) på minst 4,5 procent av BNP. Detta kommer att allvarligt inskränka de resurser som PT-regeringen kan använda för sociala program.

Och det är dessa program som andra delar av den PT-ledda regeringen kommer att driva – också inifrån hans kabinett.

I Lulas klassöverskridande koalition med 29 ministrar återfinns en före detta rival om presidentposten liksom en popstjärna med dreadlocks. Kabinettet inkluderar fyra kvinnor, två svarta och sju tidigare fackliga aktivister.

I parlamentet kan PT:s vänsterflygel räkna med 30 procent av de deputerade som valts in på PT:s valsedlar. De har så många som 27 parlamentsledamöter och har hotat med att bygga ett block för att påtvinga Lula sina krav.

Men Lula kan förlita sig på det faktum att den av PT ledda koalitionen saknar en parlamentarisk majoritet i underhuset och senaten för att dämpa ambitionerna inom de mer radikala delarna av partiet.

PT har mindre än 20 procent av platserna i den brasilianska kongressens båda kammare, samtidigt som instiftandet av de flesta lagar fordrar godkännande av minst 257 av de 513 deputeraderna.

Förändringar i konstitutionen – vilket behövs för de flesta radikala sociala reformer – fordrar tre fjärdedels majoritet.

Allianser med enbart andra vänsterinriktade partier kan inte tillhandahålla det erforderliga antalet, och partier inom centern och centerhögern kommer inte att ansluta sig till PT för att rösta för radikala sociala reformer. Kongressen har redan godkänt lagstiftning som begränsar regeringens befogenheter att utfärda dekret.

Utanför det federala parlamentet är PT:s ställning ännu svagare. Lula må ha vunnit en jordskredsseger i det federala valet, men arbetarpartiet vann bara guvernörsposten i tre av Brasiliens delstater.

Detta dåliga resultat, i jämförelse med andelen röster för Lula, förklaras av arbetarklassens erfarenheter av PT-administrationer där de har styrt under mer än 12 år. Río Grande do Sul har varit ett starkt PT-fäste under de senaste tio åren och där har man hållit tillbaka sociala program samtidigt som man sänkt lönerna i den offentliga sektorn.

Tassio Genro – PT:s kandidat till guvernör – besegrades delvis därför att Río Grande de Sul är den enda delstat som kunnat driva igenom en skatt för penisonärerna, vilket inte ens nyliberalerna lyckats med.

Genom sitt beslut att blidka de finansiella marknaderna, kommer Lulas progressiva politik att begränsas till katastrofhjälp till de fattigaste istället för att genomföra radikala reformer.

Lula har redan signalerat att hans första prioritering är att bekämpa hungern. Alla andra löften i valmanifestet kommer att bli vilande. Sedan valsegern har löftet att höja minimilönen till 100 USA-dollar i månaden, något som PT krävt under många år i opposition, har avförts från dagordningen. De arbetare som röstade för Lula med så stora förhoppningar kommer att upptäcka att deras jobb,

löner och rättigheter inte kommer att bli bättre, även om de mycket fattiga finner att de har något mer att äta. Dessutom är inte ett ekonomiskt sammanbrott av samma slag som i Argentina inte uteslutet; i så fall kan ytterligare angrepp på arbetarklassen förväntas.

Det finns ingen plats för självbelåtenhet. De senaste åren har i Brasilien inte sett någon betydande masskamp i industrin eller i den offentliga sektorn. Fackbyråkraterna i CUT har lyckats med att övervaka ett antal "sociala fördrag" med president Cardoso som lämnat vanliga medlemmar desillusionerade och i ett sämre läge.

Nu befinner sig flera av CUT:s ledare i parlamentet och även i Lulas kabinett. De nära banden mellan CUT:s byråkrati och PT:s ledning kommer att leda till försök att stävja alla militanta aktioner.

Men valet av Lula har i sig inspirerat miljoner, ökat deras självförtroende och höjt förväntningarna inför ordentliga förbättringar i deras liv.

För tillfället kommer de att ge Lula en chans att åstadkomma förändringar utan större intrång i kapitalisternas rikedomar och makt. Men de måste kräva att Lula bryter den pakt han ingått med Brasiliens kapitalister och internationella finansiärer.

Hans måste tvingas att lägga fram progressiv lagstiftning om minimilön, social välfärd, jordreform och arbetarnas rättigheter. Arbetarna måste uppmana CUT att organisera masstrejker och protester för att hindra högerflygeln i parlamentet från att rösta ned sådana åtgärder.

Ur en sådan rörelse kan en mäktig kraft för revolution samlas, en kraft som kämpar för expropriering av bankerna och storföretagen och förkastar utlandsskulden – och för störtandet av det kapitalistiska statsmaskineri som är satt att försvara dem.

Workers Power Global, London

Manifest för världsrevolution - ett förslag till program framlagt av FRKI

I vår kommer FRKI att hålla sin sjätte kongress. Vi kommer bland annat att anta ett nytt internationellt program. Arbetarmakt publicerar nu på sin hemsida ett förslag till detta. Vi tar tacksamt emot kommentarer till programmet och inbjuder alla revolutionärt sinnade grupper och individer till diskussion. Hör av er till Arbetarmakt genom e-post arbetarmakt@arbetarmakt.com Programförslaget finns publicerat på vår hemsida, www.arbetarmakt.com/program/nytt.html Nedan följer förordet

Under de senaste fyra åren har det världen över vuxit fram en massrörelse som åter pekar ut kapitalismen som det huvudsakliga hindret för mänsklig frihet och välbefinnande. Denna rörelse, som omväxlande beskrivs som "företagsfientlig", "globaliseringsfientlig" och "antikapitalistisk", har i viss utsträckning kommit överens om vad den är emot (även om nivån i denna enhet kan överdrivas). Det som rörelsen inte är överens om, vilket den nuvarande ordningens anhängare aldrig undviker att påpeka, är vad den är för.

Samtidigt har delar av arbetarrörelsen i ett antal länder börjat ifrågasätta de högerreformistiska ledare som dominerat de "socialistiska" och "kommunistiska" partierna under så lång tid. Många av dessa partier rörde sig långt ut till höger under 1990-talet och avsvor sig varje identifikation med arbetarklassen eller varje strävan att överskrida kapitalismen. De tog ställning för privatiseringar och stödde globaliseringen. Idag antingen stödjer de George Bushs krig mot terrorismen eller så kritiserar de det bara på mildast tänkbara sätt.

I länder som Argentina har traditionella populistiska partier som peronisterna, och ledarna för de fackföreningar som är anslutna till dem, också stött nyliberalismen och IMF:s utplundring. Rörelser har uppstått som utmanar de korrumperade gamla ledarna, eller som till och med tar över fabriker som försöker lägga ned och avskeda arbetsstyrkan (som Zanon och Brukman). Militanta aktivister bland de arbetslösa ("piqueteros") har framträtt som en masskraft. Från Sydkorea till Italien går en ny generation av unga arbetare ut på gatorna.

Förutsättningarna är, kort sagt, mogna för att arbetarklassens militanta massorganisationer och den radikaliserade ungdomen ska förenas i handling och - i öppen debatt - bestämma en ny strategi för denna rörelse.

Och det är därför som detta dokument har skrivits.

Detta är ett förslag till program, vilket innebär två saker. För det första anser vi inte att det är slutgiltigt, avslutat eller avgjort. För det andra anser vi att de åtgärder som det beskriver, om de anammas, skulle avskaffa kapitalismen helt och hållet.

Det är på modet idag att beskriva sådana anspråk som arroganta eller doktrinära. Den bakomliggande idén är att var och en som är tillräckligt modig för att skriva en vägledning till handling för en hel internationell rörelse antingen lurar sig själv eller också är cyniskt manipulativ. Men dessa argument tål inte en närmare granskning. Inom alla andra områden är det helt normalt att nedteckna de hittillsvarande lärdomarna och att kodifiera det bästa sättet att gå vidare. Så varför skulle den största strävan av alla - kampen för socialismen - behandlas annorlunda? Bakom föreställningen att revolutionär förändring är alldeles för komplicerad för att kodifieras ligger en djupt rotad fördom som systematiskt uppmuntras av utsugarna - att projektet med global förändring är alltför krävande för att de underordnade klasserna ska kunna genomföra det. Det är bäst att inte försöka.

Samtidigt har naturligtvis inte reformister, parlamentarister, gradualister, anarkister och liberaler några skrupler när det gäller att föra fram sina egna program för den nya rörelsen. Även om de skiljer sig i många avseenden, är de alla överens om en sak: arbetarklassen ska inte organisera sig med målet att ta makten.

Detta program intar den motsatta åsikten - att arbetarklassens erövring av makten är önskvärd, möjlig och en förutsättning för kapitalismens avskaffande. Vi har förberett det och publicerat det med det uttryckliga syftet att övertyga så många som möjligt att de ska stödja det och föra fram det, som ett alternativ både till rörelsens nuvarande blandning av mål och till de reformistiska program som, om de anammas, skulle innebära inget mindre än underkastelse inför den borgerliga ordningen.

Eftersom detta dokument är ett förslag, vädjar vi till aktivister och organisationer inom arbetarrörelsen, den antikapitalistiska rörelsen, ungdoms- och fredsrörelser att ta ställning till dess innehåll och, där det är nödvändigt, föreslå ändringar och tillägg till det. Den organisation som beställde programmet, Förbundet för en Revolutionär Kommunistisk International, kommer att debattera och förbättra det vid sin världskongress 2003. Utan tvivel finns det många områden som behöver utvidgas. Vi inser, som en tendens huvudsakligen baserad i Europa, att vi kan ha misslyckats med att återspegla eller ta hänsyn till erfarenheter på andra håll. Om det finns felaktigheter i det, förbinder vi oss att korrigera dem. Vi anser att om enhet kan uppnås mellan olika grupperingar på grundval av ett gemensamt program, så ska de slå ihop sina styrkor och stärka den revolutionära organiseringen globalt.

Slutligen några ord om stilen. Vi har försökt att uppnå två saker. För det första att på ett rättframt sätt formulera våra åsikter. För det andra att kodifiera lärdomarna från 150 år av revolutionär strategi och taktik och tillämpa dem på de nuvarande förhållandena. Tveklöst har vi misslyckats i många avseenden. Det finns delar som upprepar sådant som länge varit känt för en del, och det kommer fortfarande att finnas en jargong som stöter bort andra. Återigen vädjar vi om er hjälp - om du kan förbättra våra formuleringar, låt oss då få del av dina förslag.

Richard Brenner

Dave Stockton

Oktober 2002

Svar från Björkman om Salem

I förra numret av nyhetsbrevet publicerade vi en kritik av KPML(r):s linje i den antifascistiska demonstrationen i Salem och dess beskrivning av händelseförloppet. Torbjörn Björkman, journalist

på Proletären har skrivit ett svar på vår kritik som följer nedan. (Förra numret av nyhetsbrevet finns publicerat på www.arbetarmakt.com/nyhetsbrev/nr135.html)

”Jag har varit på många liknande uppställningar, alltifrån de första demonstrationerna vid Karl XII:s torg den 30:e november. Jag har lärt mig hur det brukar gå till, dessa ständiga bråk med polisen. Alltför många gånger har jag tvingats gå i svaromål och förklara att huvudmotsättningen idag inte går mellan antirasister och polisen eller extremhögern, utan mellan arbete och monopolkapital. På arbetsplatserna slåss vi dagligen mot upphandlingar och privatieringar, mot ständiga nedskärningar och alltmer pressade levnadsvillkor och en alltmer grotesk arbetsmiljö och mot utbränning. Vi slåss mot regeringen och fackens uppslutning bakom USA-monopolens extrema högerpolitik – relativt den västeuropeiska socialpolitiken som starkt influerades av Sovjetunionens utveckling på 1930-50-talen, inte minst segern över fascismen.

Under namn av kampen mot terrorismen har USA-monopolen i samarbete med EU redan terroriststämplat tre kommunistiska partier, PFLP, FARC och Filippinska kommunistpartiet, partier med vilka KPML(r) har en bra relation. Med PFLP har vi samarbetat i snart 30 år. Fyra svenskar har också drabbats hårt av terroriststämpeln. Det är en synnerligen allvarlig situation för världens folk. Det är viktigare än på många år, att vi riktar kampen mot vår huvudfiende. Kampen mot polisen och extremhögern kan först bli viktig då monopolkapitalet aktivt använder dessa ombud för att slå mot arbetarrörelsen. Innan dess måste vår kamp i första hand riktas mot det monopolkapital som styrs av USA.

Du anser att många har svårt att känna igen sig i den bild jag gav från Rönninge torg. Givetvis. Vi var ganska få som såg vad som hände. Som journalist har jag ansvar för mina läsare att ge en allsidig och riktig bild av det som händer. Jag såg vad som hände, varje steg och dessa steg började med antirasisterna. De hade också en megafon riktat uppåt, varför det var lätt att från vägbanken höra vad som sades. Då insåg jag också att maskeringarna bara blev ett sätt att dölja sig för polisen. Jag ”hyllar” inte polisen för att göra sin demokratiska plikt. Jag beklagar det. KPML(r) kräver att nazismen ska kriminaliseras som rörelse i enlighet med Nürnbergdomarna. Med tydlig hänvisning till riksdagsmannen Kalle Larsson påpekade jag att nazister inte är förbjudna, att vi har demonstrationsfrihet i Sverige. Därför är det polisens plikt att garantera denna.

Vi måste värna de demokratiska rättigheter, däribland demonstrationsfriheten. Om polisen inte garanterar den kan det alltför lätt blir vi som stoppas på nästa gång; på första maj eller när vi ska demonstrera mot kapitalet i samband med strejker. Vi ska vara glada så länge polisen uppfyller sina demokratiska plikter – så länge regering och riksdag inte driver en rent fascistisk politik.

Den enda vägen vi kan slå fascismen är genom demokrati, eftersom fascismen är en odemokratisk rörelse. Vi kan aldrig vinna kampen mot fascismen genom att fysiskt slå den på gatorna.

Antirasisterna segrade inte den 30:e november, aktivisterna i bl.a. Offensiv, ”segrade” genom att de lyckades ta hela initiativet samtidigt som folk inte vill slåss med polisen. Extremhögern flyttade in i Riddarholmskyrkan och senare till Börshuset. En bidragande orsak till att de försvann från gatorna var att VAM:s ledare hamnade i fängelse.

Extremhögern stoppades inte den 30:e november. De växer vidare, närs av monopolens och riksdagens högerpolitik, men det är inte på gatorna de växer, utan i folks hjärnor, genom missnöje med den politik som förs.

Vi måste kämpa för vidgad demokrati, inte att inskränka den genom att begränsa demonstrationsrätten och samlingsfriheten. Det var metoder som fascisterna använde på 1920-30-talen. Du kan jämföra med situationen i Blekinge; där fascismen gör sig stark i alla större kommuner utom i Karlshamn där KPML(r) är starkt.

30:e november och nu i Salem är ingen breddning av demokratin, eftersom dessa möten och demonstrationer mest är en elitistisk sektarism som inte breddar deltagandet. Våldet skrämmer folk att stanna inne, när de med entusiasm borde gå ut och delta. Våldet döljer politiken. Du kan se effekterna efter toppmötet i Göteborg.

TORBJÖRN BJÖRKMAN”

Replik från Arbetarmakt

Alla vet att det är när monopolkapitalet krisat som fascismen kommit till makten. Lika uppenbart är det också att det stora skälet till att fascistiska rörelser kunnat ta makten är att arbetarrörelsens ledare hävdat kampen mot socialdemokrati eller för ”demokrati” som viktigare än den direkta kampen mot fascism. Torbjörns svar är tysta viskningar från det förflutna.

Det är svårt att förstå vad Torbjörn egentligen menar med sin kritik gentemot 90-talets kamp om 30 november. Faktum är att cirka 40 organisationer, större delen av vänstern och massor av invandrarorganisationer stoppade SD:s marsch och tog den dagen ifrån dem, något som gäller än i dag. KPML(r) deltog inte i detta! Att nazigrupper som VAM sedan klantade till det hela ännu mer och förvärrade läget för dem motsäger inte att vi vann för fascisterna förödande segrar 1991-92. Hur ser då KPML(r)s alternativa kamp mot fascismen ut? Vi kan inte försöka aktivera LO:s fackliga förtroendevalda, nyckelpersoner för vidare mobilisering, p.g.a. socialdemokraternas och LO:s ”uppslutning bakom USA-monopolens högerpolitik”. Vi kan inte gå ut med att vi vill stoppa fascisternas marscher eftersom det vore att ”begränsa demonstrationsrätten”, vilket skulle kunna leda till att det ”alltför lätt blir vi som stoppas nästa gång”.

Om Torbjörn syftar på fascisterna när han är rädd för att vi kan stoppas nästa gång vi demonstrerar så är hans farhågor inte tagna ur luften. Sådana framtida demonstrationer skulle, med KPML(r)s politik, utesluta stora delar av arbetarrörelsen vilket skulle underlätta för fascisterna avsevärt. Om han däremot hävdar att polisen skulle stoppa oss med lagen i ryggen så ger det ett lätt förvirrat intryck att som KPML(r) samtidigt föra fram kravet på ett statligt förbud mot fascistiska rörelser. Innebär inte det en risk för att också vänsterorganisationer förbjuds? Att Torbjörn längre ner i sitt svar ojar sig över hur ”USA-monopolen” terroriststämplar kommunistiska partier spär ytterligare på intrycket av förvirring. Ska vi ge en regering som ”stödjer USA-imperialismen” klartecken att påbörja förbuden också här?

Exemplet Karlshamn sätter spiken i kistan i Torbjörns kritik av antirasiströrelsen då den tydligt visar KPML(r)s ovilja och oförmåga att bekämpa fascismen utanför ett kommunfullmäktige-rum. Ett par mil väster om nyss nämnda stad ställde nämligen ett öppet nazistiskt parti upp i val för första gången sedan andra världskriget i Sverige. Men i Karlshamn höll KPML(r) den anti-fascistiska fanan högt!

Vi vill, till skillnad från KPML(r) inte vänta tills fascisterna öppet understöds av borgarklassen innan vi neutraliserar dem. Vi vill hålla dessa grupper i en konstant defensiv position genom att bemöta dem på alla sätt. Med KPML(r)s politik görs arbetarrörelsen och vänstern passiv. De vill låta polisen och staten sköta jobbet.

David, Arbetarmakt

Trotskyistisk veteran död

”Jag har tillbringat den största delen av mitt liv och min strävan i kampen för socialism och mot stalinismen.”

Wang Fan-hsi 1907–2002

När Trotskij påbörjade uppgiften med att bygga Fjärde Internationalen, i de mycket annorlunda och svåra omständigheterna i slutet av 1930-talet, var hans första prioritering att samla de kommunistiska kadrer som överlevt de förödande nederlag som tillfogats världens arbetarrörelse genom socialdemokraternas och stalinisternas förräderi.

Bland de som hade överlevt och fortfarande höll fast vid den revolutionära marxismen fanns en handfull kamrater i Kina som hade omgrupperat sig i Shanghai under näsan på den japanska ockupationsmakten. Den allra sista av dessa heroiska kamrater, Wang Fan-hsi, är nu död.

Under slutet av 1980-talet och början av 1990-talet var det många inom vänstern som hälsade

sammanbrottet för de stalinistiska regimerna i Sovjetunionen och Östeuropa och uppkomsten av USA:s ”nya världsordning” med bestörtning och förtvivlan. Men inte Wang Fan-hsi, livslång trotskist och kommunistisk revolutionär, som dog i Leeds i Storbritannien i slutet av december 2002.

För Wang var stalinismens sammanbrott en bekräftelse av hans motstånd mot både stalinismens teori och praktik, först i Sovjetunionen och sedan i Kina. Det var trotskister som Wang som konsekvent tog ställning mot sovjetstatens urartning, mot dess byråkratiska diktatur och som avslöjade den stalinistiska idén om att ”bygga socialismen i ett land” som en illusion.

Wang föddes 1907 i Hsia-shih (mellan Shanghai och Hangchow) och politiserades i gymnasiet vid en verklig vändpunkt i kinesisk historia – fjärde maj-rörelsen. Wang anslöt sig som student vid Pekings universitet 1925 till det kinesiska kommunistpartiet, vid en tid när KKP instruerades av Komintern att underordna sig det nationalistiska partiet (Kuomintang) och Chiang Kai-shek med hjälp av en ödesdigert opportunistisk tolkning av enhetsfronttaktiken.

Under en kort period 1926 befann sig Wang i Kanton under den 18 månader långa generalstrejken i Hongkong och Kanton under vilken strejkkommittén utgjorde en andra regering som upprättade en arbetarmilis och genomförde en bojkott av kusthamnarna. Denna erfarenhet av revolutionär arbetarpolitik och behovet av att kämpa för en arbetarrevolution i Kina, som bolsjevikerna hade gjort i Ryssland, lämnade honom aldrig och förblev fundamentet för hans politik.

Efter Chiang Kai-sheks förräderi och massaker på arbetarna i Kanton och Shanghai skickades Wang Fan-hsi till Wuhan, maktbasen för den ”vänsternationalistiske” ledaren Wang Ching-wei med vilken det kinesiska kommunistpartiet nu, på order från Moskva, ingick en allians. Han såg med växande oro hur partiet återigen gick med på att fackföreningsmedlemmarna och arbetarmilisen gav upp sina vapen till den lokala garnisonen som ett tecken på deras ”lojalitet” till den nationalistiska regeringen, precis som de gjort i Shanghai.

Wang Fan-hsi anlände till Moskva 1928 för militär utbildning vid det kommunistiska universitetet för österns arbetande, som då befann sig mitt i Stalins kampanj mot Trotskij och

Vänsteroppositionen. Han anslöt sig, efter att ha övertygats av Trotskij's analys av den andra revolutionens misslyckande, till den underjordiska gruppen av kinesiska vänsteroppositionella, och blev snart en av dess organisatörer.

När han återvände till Kina 1929 arbetade Wang som medhjälpare åt Chou En-lai i Shanghai tills han uteslöts från KKP. Han arbetade därefter för att förena de fyra oppositionsgrupperna och övervinna sina meningsskiljaktigheter beträffande den kommande revolutionens karaktär och parollen för en konstituerande församling. Snart efter att han tillsammans med Chen Tu-hsiu valts till ledningen för den förenade oppositionsgruppen, greps Wang olyckligtvis och fängslades under 3 år av nationalisterna.

Han återvände, utan att låta sig avskräckas av denna motgång, till Shanghai och ägnade, tillsammans med den sydafrikanske kommunisten Frank Glass och amerikanen Harold Isaacs, sin energi åt att återuppbygga den trotskistiska organisationen och publicera teoretiska och politiska tidskrifter.

Precis innan kriget med japanerna bröt ut kidnappades han av agenter för Kuomintangs säkerhetstjänst och genomlevde ytterligare en tid i fängelse. Under förhören vägrade Wang, trots att han torterades, att uppge namn på och adresser till sina kamrater och sattes i isoleringscell. Denna period, som Wang beskrev som de mörkaste dagarna i sitt liv, avbröts endast tack vare en sympatiskt inställd fängvaktare som låste upp hans cell innan han flydde från den japanska armén som närmade sig.

När han kom tillbaka till det av japanerna ockuperade Shanghai, återupptog Wang och hans kamrater sin politiska aktivitet under mycket svåra omständigheter och med stor risk för sina liv. Deras ansträngningar koncentrerades till skolning, propaganda, skrivande, översättning och publicering av Trotskij's verk.

När han såg tillbaka på denna period var Wang stoltast över sin översättning till kinesiska av Ryska revolutionens historia. Bara några veckor innan mordet på honom, skrev Trotskij om detta: ”Den dag jag fick veta att min Ryska revolutionens historia skulle publiceras på kinesiska var en

högtidsdag för mig.”

Denna underjordiska politiska aktivitet fortsatte i Shanghai under krigsåren. När japanerna kapitulerade 1945 kunde trotskisterna, trots en splittring i deras led och ett förbud från Kuomintang's regering, att dra fördel av situationen i städerna där KKP:s koncentration på landsbygden lämnat ett veritabelt vakuum i ledningen för de arbetande klasserna.

När en militär seger för KKP tycktes förestående, skickades Wang emellertid till Hongkong för att sätta upp ett nytt centrum för samordning. Han var inte alls någon välkommen gäst vad de brittiska myndigheterna angick. De deporterade honom till Macao där han stannade tills han kom till England 1975. Hans kamrater i Kina greps 1952 och den siste av dem, Cheng Ch'ao-lin, en av Wangs närmaste kamrater, släpptes inte förrän 27 år senare.

I Macao mindes han, efter att ha förlorat sin familj, sin släkt, kamrater och vänner, sin del i den kinesiska revolutionen och reflekterade över den trotskistiska rörelsens nederlag i Kina i sina memoarer, vilka nu är översatta till engelska, franska, tyska och japanska. Han betraktade kritiskt vad som hände i Kina och fortsatte att publicera sina skrifter som inkluderade översättningar av Trotskijs verk, studier om Mao Tse tungs tänkande och den stora proletära kulturrevolutionen. Han skrev också flera pjäser.

Trots årtal när han tvingades leva ur hand i mun, allvarliga hot mot sitt liv och fängelsestraff som var mycket skadliga för hans hälsa, var Wang orubblig i sina politiska uppfattningar. Villkoren för hans exil i Storbritannien tillät honom inte att vara politiskt aktiv, ändå upprätthöll han en omfattande politisk korrespondens med revolutionärer världen över, och, eftersom han alltid såg framåt, han uppmuntrade och inspirerade en ny generation av radikala kinesiska ungdomar i Hongkong och Storbritannien under 1970- och 1980-talet.

I och med att Chen Tu-hsiu nyligen delvis rehabiliterats i Kina, har nu Wangs En kinesisk revolutionärs memoarer och en ny upplaga av hans Studier i Maos tänkande publicerats, även om det är med begränsad tillgänglighet, i Kina. Han var också mycket nöjd med att en del av hans verk är tillgängliga på Internet, även om han beklagade att han var för gammal för att lära sig använda en dator.

Om stalinismens fall rättfärdigade hans anslutning till trotskismens program, bekräftade framväxten av en ny arbetarrörelse i Kina och den antikapitalistiska rörelsen globalt hans fortsatta politiska optimism och entusiasm. Han fortsatte, som den internationalist han förblev ända till slutet, att fråga om utvecklingen av antikrigsrörelsen och de antikapitalistiska rörelserna även under sina allra sista dagar.

Han var en blygsam kamrat, som saknade varje spår av bitterhet trots sitt lidande; han var generös och oförvitligt rättvis gentemot andra i den kinesiska trotskistiska rörelsen som hade andra uppfattningar. Hans minne och hans exempel kommer att fortsätta att inspirera oss alla.

Workers Power Global, London

Ungdomscirkel i Lund om kvinnokamp

Revolution Skåne organiserar en studiecirkel i Lund om feminismen och kvinnokampen. Alla som har intresse för att veta mer om feminismen och kvinnokampen är välkomna. Dessutom: Vill du bli aktiv mot USA:s planerade krig mot Irak? Vi kommer att diskutera vad vi kan göra för att höja rösten mot krigsplanerna. Behöver du mer information? Maila oss på skane@revolution.se

Tid: lördag 18/1 kl. 14.00

Plats: ABF/Folkets Hus 2:a vån.